

Załącznik nr 2
do zamówienia nr IBE/290/2021
Opis przedmiotu zamówienia

OPZ – Ekspertyza dot. zagranicznych metod wsparcia opisywania i oceny kwalifikacji

Przedmiotem zamówienia będzie opracowanie ekspertyzy dotyczącej analizy zagranicznych metod wspierania opisywania i oceny kwalifikacji (zwłaszcza przypisywania poziomu krajowej ramy), służących pełnej lub częściowej automatyzacji tych procesów.

Zamówienie jest realizowane w ramach projektu „Prowadzenie i rozwój Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji (etap 2)”.

Skrótowce w materiale:

IBE - Instytut Badań Edukacyjnych

NIWUS - Narzędzie inteligentnego wsparcia użytkowników systemu (narzędzie planowane w projekcie IBE)

PRK - Polska Rama Kwalifikacji

ZSK - Zintegrowany System Kwalifikacji

ZRK - Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji

WYJAŚNIENIE CELU I KONTEKSTU ZAMÓWIENIA EKSPERTYZY

Niniejsza ekspertyza jest zamówiona w celu zebrania możliwie dużego zakresu danych do zamówienia na narzędzie wspierające opisywanie kwalifikacji oraz przypisywanie poziomu PRK do kwalifikacji (tzw. NIWUS) w rozumieniu ustawy o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji. Stanowi istotne źródło danych – oprócz badania potrzeb i oczekiwań osób opisujących kwalifikacje i przypisujących poziom PRK oraz warsztatów z ekspertami - do opracowania koncepcji i przygotowania narzędzia NIWUS. Na podstawie rekomendacji uzyskanych po analizie zagranicznych narzędzi i funkcjonalności wspierających opisywanie kwalifikacji, ich ocenę i przypisywanie poziomu do kwalifikacji zostanie wypracowany konkretny zakres planowanych funkcji narzędzia NIWUS, w tym służących pełnej lub częściowej automatyzacji tych procesów.

Szczegóły procesu opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomu PRK do kwalifikacji w Polsce zostały opisane w aneksach do niniejszego OPZ.

Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK) został utworzony ustawą z dnia 22 grudnia 2015 roku. Jest zbiorem zasad, standardów, funkcji, ról oraz procedur regulujących działania związane z nadawaniem kwalifikacji. Ma ułatwiać społeczeństwu dostęp do kwalifikacji, znajdowanie zatrudnienia (zarówno w Polsce, jak i w Europie) oraz prowadzenie polityki kadrowej pracodawcom. System ma służyć promowaniu i realizacji polityki na rzecz uczenia się przez całe życie (ang. Life Long Learning; LLL). Zgodnie z ideą stojącą za systemem, sposób nabywania kompetencji (edukacja formalna, pozaformalna, nieformalne uczenie się) jest mniej istotny niż osiągnięte efekty uczenia się. Po ich sprawdzeniu w procesie walidacji i potwierdzeniu przez uprawnioną do tego instytucję można mówić o kwalifikacji.

Do ZSK włączono kwalifikacje pełne nadawane w oświacie i szkolnictwie wyższym, kwalifikacje cząstkowe nadawane w oświacie (wyodrębnione w zawodach szkolnych). Po spełnieniu określonych warunków możliwe jest również włączenie do systemu innych kwalifikacji cząstkowych, w tym kwalifikacji uregulowanych w innych aktach prawnych oraz tzw. **kwalifikacji rynkowych**, opracowywanych i zgłaszanych w odpowiedzi na realne potrzeby rynkowe.

Przykłady kwalifikacji rynkowych:

- Certyfikat umiejętności komputerowych – poziom podstawowy
  - Planowanie, tworzenie i dystrybuowanie treści marketingowych (content marketing)
  - Prowadzenie terapii środowiskowej dzieci i młodzieży
  - Naprawa, konserwacja i modernizacja rowerów
  - Odzyskiwanie danych z dysków twardych HDD
- Więcej kwalifikacji znajduje się w **Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK)**

Niniejsza ekspertyza odnosi się opisywania analogicznego typu kwalifikacji oraz ich oceny i przypisywania im poziomu ramy (o tych etapach: zob. więcej w aneksach 1 i 2 poniżej).

Zgodnie z założeniami ZSK, niezależnie od sposobu uczenia się, osoba może przystąpić do walidacji, aby zdobyć kwalifikację rynkową. Po pozytywnym zakończeniu tego procesu rozpoczyna się proces certyfikowania, w wyniku którego użytkownik uzyskuje certyfikat (lub inny dokument) potwierdzający uzyskanie przez niego zestawu kompetencji właściwych dla danej kwalifikacji

OPIS ZAKRESU EKSPERTYZY

Przedmiotem analizy będą **rozwiązania stosowane w zakresie opisywania kwalifikacji oraz ich oceny (w szczególności w zakresie przypisywania poziomu ramy do kwalifikacji) w co najmniej 6 krajach/jednostkach administracyjnych, w tym:**

- Francji,
- Szkocji lub Irlandii,
- Niemczech,
- Australii lub Nowej Zelandii,
- Flandrii.

Jeden dodatkowy kraj powinien zostać zaproponowany przez Oferenta w zgłoszeniu oferty.

W ramach opracowania ekspertyzy analizie zostaną poddane co najmniej następujące zagadnienia:

- analiza istniejących rozwiązań (głównie technologicznych, jak aplikacje, narzędzia, funkcjonalności, programy, dodatkowe materiały, wspierające np. wyszukiwanie semantyczne efektów uczenia i umiejętności; odwołania do zewnętrznych baz typu ESCO, sugerowanie treści, poprawianie błędów; ale także identyfikacja innych rozwiązań możliwych do wykorzystania w narzędziu cyfrowym, mogących stanowić inspirację do projektowanego narzędzia NIWUS), które wspierają ekspertów opisujących kwalifikacje, w szczególności identyfikujących i opisujących efekty uczenia się oraz walidację,
- analiza istniejących rozwiązań (głównie technologicznych, jak aplikacje, narzędzia, funkcjonalności, programy, dodatkowe materiały, generatory tabel, wizualizacje danych, ale także innych rozwiązań możliwych do wykorzystania w narzędziu cyfrowym, mogących stanowić inspirację do projektowanego narzędzia NIWUS) zapewniających wsparcie oceny kwalifikacji, w szczególności przypisywania poziomu ramy do kwalifikacji;
- rekomendacje dla Zamawiającego dotyczące planowanego narzędzia inteligentnego wsparcia procesów opisywania kwalifikacji oraz ich oceny i przypisywania poziomu PRK (NIWUS), w szczególności zalecenia dotyczące funkcjonalności takiego narzędzia, wymagań, dodatkowych usprawnień technologicznych, które są warte uwagi przy planowaniu tego narzędzia.

Wykonawca ekspertyzy może korzystać z danych pochodzących ze źródeł takich jak raportów referencyjnych poszczególnych krajów, analiz Cedefopu, stron www rejestrów, publikacji, opracowań (np. *Level-setting and recognition of learning outcomes: the use of level descriptors in the twenty-first century*). **Wykonawca powinien przeprowadzić przynajmniej 6 wywiadów z wybranymi przez siebie zagranicznymi ekspertami specjalizującymi się w systemach kwalifikacji.**

W trakcie analiz i wywiadów Wykonawca powinien pogłębić wyżej wskazane zagadnienia, odpowiadając na następujące pytania:

- Z jakich pomocy korzystają eksperci opisujący kwalifikacje?
- Jakie działania i zadania ekspertów opisujących kwalifikacje są wspierane przez dodatkowe gotowe narzędzia, aplikacje, funkcjonalności technologiczne? Jakie procesy są zautomatyzowane, usprawniane? Jakie etapy opracowania wniosku (tworzenie koncepcji kwalifikacji, sam opis, które elementy wniosku, etap poprawiania całości)?
- Z jakich narzędzi eksperci opisujący kwalifikacje korzystają podczas komunikowania się ze sobą oraz z wnioskodawcą?
- Które z opracowanych narzędzi, funkcjonalności są szczególnie doceniane? Które okazały się zbyteczne?

- Jak przebiegała modyfikacja, rozwój narzędzi?
- Z jakich pomocy korzystają eksperci oceniający kwalifikacje oraz przypisujący poziom ramy?
- Jakie ich działania i zadania są wspierane przez dodatkowe gotowe narzędzia, aplikacje, funkcjonalności technologiczne? Jakie procesy są zautomatyzowane? Czy przy określaniu poziomu stosują jakieś algorytmy?
- Jak komunikują się eksperci, przypisując poziom do kwalifikacji?
- Z jakich źródeł danych (np. odwołań do baz typu ESCO, zestawów umiejętności w ogłoszeniach o pracę) korzysta się podczas opisywania kwalifikacji oraz ich oceny (zwłaszcza przypisywania poziomu ramy)? Czy powiązania z tymi źródłami danych są automatyzowane?
- Czy przy opisywaniu kwalifikacji/przypisywaniu poziomu PRK stosuje się jakieś formy wizualizacji danych, statystyk?
- Czy opisujący lub oceniający kwalifikacje zgłaszają potrzebę wsparcia tych procesów przy pomocy jakichś innych narzędzi ICT niż te, które stosują obecnie?
- Czy w danym kraju planowane jest wypracowanie/rozwój jakichś narzędzi wspierających opisywanie kwalifikacji oraz przypisywanie poziomu ramy?
- Jeśli nie korzysta się z żadnych narzędzi wspierających opisywanie kwalifikacji oraz przypisywanie poziomu PRK, to z jakiego powodu?
- Jeśli miałyby powstać nowe narzędzie wspierające opisywanie kwalifikacji/przypisywanie poziomu PRK do kwalifikacji, to jakie funkcjonalności byłyby w nim ważne i pomocne? A których funkcjonalności nie warto brać pod uwagę?

Wnioski z ekspertyzy powinny zostać zaprezentowane podczas seminarium podsumowującego z Zamawiającym (może się ono odbyć w formule online) oraz przedstawione w formacie .docx, oraz .pptx. Wnioski powinny obejmować też dostęp do istniejących narzędzi. W ramach prezentacji Wykonawca przedstawi zidentyfikowane narzędzia i funkcjonalności Zamawiającemu.

ZAŁOŻENIA DOTYCZĄCE WSPÓŁPRACY WYKONAWCY I ZAMAWIAJĄCEGO ORAZ SPOSOBU REALIZACJI ZAMÓWIENIA

Wykonawca ma obowiązek ścisłej współpracy z Zamawiającym na każdym etapie realizacji zamówienia. Wykonawca powinien uwzględniać wszelkie uwagi i stanowiska Zamawiającego, które doprecyzowują lub uzupełniają niniejsze zapisy i nie są z nimi sprzeczne.

Niezależnie od wskazanych wcześniej wymagań, Wykonawca jest zobowiązany do udzielania Zamawiającemu, na jego żądanie w dowolnej formie, wszelkich informacji o przebiegu realizacji zamówienia.

Wykonawca zobowiązany jest również niezwłocznie, na piśmie informować Zamawiającego o wszelkich okolicznościach, które mogą mieć wpływ na realizację zamówienia, zwłaszcza mających wpływ na terminowość podejmowanych działań.

Wykonawca ma prawo zaproponować zmianę wskazanego kraju, którego rozwiązania mają być poddane analizie. W takim wypadku powinien przedstawić uzasadnienie Zamawiającemu. Ostateczną zgodę w tym zakresie podejmuje jednak Zamawiający.

Przedstawiciele wykonawcy wezmą udział w co najmniej jednym spotkaniu konsultacyjnym z Zamawiającym (w formule online ze względu na trwającą pandemię). Celem spotkania będzie uszczegółowienie zakresu planowanych działań i omówienie propozycji Wykonawcy dotyczących realizacji zamówienia.

Wykonanie zamówienia obejmie pracę własną Wykonawcy poświęconą na przygotowanie zamówienia oraz udział Wykonawcy w spotkaniu konsultacyjnym z Zamawiającym, a także w seminarium podsumowującym pracę. Ponadto komunikacja będzie odbywać się za pośrednictwem kontaktu telefonicznego oraz poczty elektronicznej.

Za zamówienie Wykonawcy przysługuje płatność po zakończeniu realizacji całego zamówienia – odbiorze ekspertyzy przez Zamawiającego oraz przeprowadzeniu seminarium podsumowującego pracę.

ZAŁOŻENIA DOTYCZĄCE ROBOCZEGO HARMONOGRAM REALIZACJI ZAMÓWIENIA

Przewiduje się, że prace nad ekspertyzą zakończą się w ciągu 75 dni roboczych, ale nie później niż 14 stycznia 2022 roku. Będą one przebiegać etapowo. Końcowymi produktami będą: ekspertyza (dzieło) odnosząca się do wszystkich przeanalizowanych rozwiązań oraz prezentacja przedstawiona na seminarium podsumowującym pracę.

Orientacyjny harmonogram prac nad ekspertyzą:

Analiza rozwiązań w zakresie wsparcia opisywania kwalifikacji oraz ich oceny, ze szczególnym uwzględnieniem przypisywania poziomu ramy	Orientacyjny czas realizacji
pierwsze 2 kraje	15 dni roboczych
kolejne 2 kraje	15 dni roboczych
kolejne 2 kraje	15 dni roboczych
ewent. pozostałe kraje oraz przygotowanie całej ekspertyzy	15 dni roboczych
przygotowanie prezentacji i spotkania podsumowującego	15 dni roboczych
RAZEM	75 dni roboczych

ANEKS 1. OPISYWANIE KWALIFIKACJI RYNKOWYCH W POLSCE

Kwalifikacje rynkowe mogą być zgłaszane do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji przez zainteresowane podmioty, lub gremia np. przedsiębiorcy, instytucje szkoleniowe, organizacje branżowe, stowarzyszenia. Wszystkie kwalifikacje rynkowe są kwalifikacjami częściowymi, których nadawanie odbywa się na zasadzie swobody działalności gospodarczej, w odróżnieniu od kwalifikacji pełnych, uzyskiwanych w systemie oświaty oraz szkolnictwa wyższego i nauki.

Każda kwalifikacja rynkowa, zanim zostanie włączona do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji, musi zostać odpowiednio opisana – zob. **Formularz opisu kwalifikacji rynkowej**.

Sposób opisanie kwalifikacji rynkowej określa art. 15 ustawy o ZSK. Zgodnie z nim każdy wniosek o włączenie kwalifikacji rynkowej do systemu musi zawierać m.in.

- zapotrzebowanie na kwalifikację,
- charakterystykę kwalifikacji,
- wymagania wstępne, jakie musisz spełnić, aby wziąć udział w walidacji,
- listę efektów uczenia się i kryteriów ich weryfikacji – czyli to, co trzeba wiedzieć i umieć, by uzyskać certyfikat,
- opis warunków przeprowadzenia walidacji – np. wymagania wobec kadry, opis warunków lokalowych, wymaganego sprzętu, ramy czasowe walidacji lub inne ważne kwestie związane z organizacją walidacji,
- typowe możliwości wykorzystania kwalifikacji.

Opis kwalifikacji rynkowej stanowi cenne źródło informacji dla:

- osób, które planują ścieżkę rozwoju osobistego i zawodowego,
- pracodawców, którzy szukają osób o odpowiednich kompetencjach oraz są zainteresowani podejmowaniem działań na rzecz rozwoju swoich pracowników,
- doradców edukacyjnych i zawodowych, pedagogów szkolnych, rodziców i innych, którzy wspierają osoby uczące się w planowaniu nauki i kariery zawodowej,
- nauczycieli, którzy przygotowują programy kształcenia, a w trakcie ich realizacji oceniają efektywność tego kształcenia,
- instytucji odpowiedzialnych za walidację.

Opisy wszystkich kwalifikacji włączonych do ZSK znajdują w ZRK.

Więcej o opisie kwalifikacji w publikacji *Opisywanie kwalifikacji nadawanych poza systemami oświaty i szkolnictwa wyższego. Poradnik* (https://kwalifikacje.gov.pl/images/Publikacje/opisywanie_kwalifikacji.pdf)

Formularz opisu kwalifikacji rynkowej

TYP FORMULARZA W ZRK: Wniosek o włączenie kwalifikacji do ZSK

I. INFORMACJE OGÓLNE O KWALIFIKACJI

1. Nazwa kwalifikacji*

Pole obowiązkowe Art. 15 ust. 1 pkt 2a)

Należy wpisać pełną nazwę kwalifikacji, która ma być widoczna w ZRK i być umieszczana na dokumencie potwierdzającym jej uzyskanie. Nazwa kwalifikacji (na ile to możliwe) powinna:

- jednoznacznie identyfikować kwalifikację,*
- różnić się od nazw innych kwalifikacji,*
- różnić się od nazwy zawodu, stanowiska pracy, tytułu zawodowego, uprawnienia,*
- być możliwie krótka,*
- nie zawierać skrótów,*
- być oparta na rzeczowniku odczasownikowym (np. gromadzenie, przechowywanie, szycie).*

Maksymalna liczba znaków: 300

2. Skrót nazwy

Pole nieobowiązkowe. Pole wprowadzone w celu zapewnienia przejrzystości informacji gromadzonych w ZRK. Uwaga: jeżeli nazwa kwalifikacji nie ma skrótu pole należy pozostawić puste!

Maksymalna liczba znaków: 150

3. Rodzaj kwalifikacji*

Wskazanie, czy kwalifikacja jest: kwalifikacją pełną, czy kwalifikacją częściową. Należy wskazać, że kwalifikacja jest częściowa.

4. Proponowany poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji*

Pole obowiązkowe Art. 15 ust. 1 pkt 4.

Należy wpisać swoją propozycję poziomu PRK. Ostatecznie poziom PRK nada minister.

5. Krótka charakterystyka kwalifikacji, obejmująca informacje o działaniach lub zadaniach, które potrafi wykonywać osoba posiadająca tę kwalifikację oraz orientacyjny koszt uzyskania dokumentu potwierdzającego otrzymanie danej kwalifikacji*

Pole obowiązkowe Art. 15 ust. 1 pkt 2d) oraz pkt 5.

Należy podać wybrane informacje o kwalifikacji skierowane do osób zainteresowanych uzyskaniem kwalifikacji oraz do pracodawców, które pozwolą im szybko ocenić, czy dana kwalifikacja jest właśnie tą, której poszukują.

Ponadto należy podać orientacyjną wysokość opłaty za przeprowadzenie walidacji i wystawienie dokumentu potwierdzającego otrzymanie danej kwalifikacji.

Maksymalna liczba znaków: 4000

6. Orientacyjny nakład pracy potrzebny do uzyskania kwalifikacji [godz.]*

Uwaga: Pole sumuje się automatycznie po wypełnieniu pól dotyczących zestawów efektów uczenia się.

7. Grupy osób, które mogą być zainteresowane uzyskaniem kwalifikacji*

Pole obowiązkowe Art. 15 ust. 1 pkt 2f)

Należy podać informacje na temat grup osób, które mogą być szczególnie zainteresowane uzyskaniem danej kwalifikacji (np. osoby zarządzające nieruchomościami, specjaliści z zakresu telekomunikacji, osoby powracające na rynek pracy itp.).

Maksymalna liczba znaków: 4000

7a. Należy zaznaczyć poniższe pole jeśli dotyczy (pole wprowadzone od 1.09.2019 r.)

☐ **Kwalifikacja może być przydatna dla uczniów szkół branżowych lub techników kształcących się w określonych zawodach**
Rozporządzenie MEN z dnia 16 maja 2019 r.

W szkole prowadzącej kształcenie zawodowe kształcenie odbywa się w oparciu o podstawy programowe określone w rozporządzeniu MEN z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. poz. 991). Część godzin zajęć może zostać przeznaczona na realizację obowiązkowych zajęć edukacyjnych przygotowujących uczniów do uzyskania kwalifikacji rynkowej funkcjonującej w ZSK, związanej z nauczaniem zawodem (§ 4 ust 5 pkt 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. poz. 639)).

Należy wskazać zawody (zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa branżowego określoną w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. poz. 316)), w przypadku których zasadne jest przygotowywanie uczniów do uzyskania kwalifikacji rynkowej objętej wnioskiem.

7b. Wskazanie zawodów szkolnictwa zawodowego, z którymi związana jest

kwalifikacja

Jeżeli w punkcie 7a wskazano przydatność kwalifikacji, to z rozwijanej listy branż i zawodów należy wybrać te zawody, z którymi związana jest wnioskowana kwalifikacja.

8. Wymagane kwalifikacje poprzedzające

Pole nieobowiązkowe.

Jeżeli są wymagane konkretne kwalifikacje pełne lub częściowe, które musi posiadać osoba ubiegająca się o nadanie kwalifikacji (np. dyplom ukończenia studiów medycznych albo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodzie np. „technik rachunkowości” albo świadectwo potwierdzające kwalifikację w zawodzie np. „naprawa zegarów i zegarków” itp.), należy je wpisać.

Maksymalna liczba znaków: 2000

9. W razie potrzeby warunki, jakie musi spełniać osoba przystępująca do walidacji*

Pole obowiązkowe Art. 15 ust.1 pkt 2g)

O ile dotyczy, należy podać warunki, które musi spełniać osoba, żeby przystąpić do walidacji i móc uzyskać kwalifikację (np. wymagany poziom wykształcenia – wyższe, podstawowe itp.; zaświadczenie o niekaralności; orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań itp.)

Warunki przystąpienia do walidacji określone w opisie kwalifikacji powinny być możliwe do zweryfikowania (warunki te nie są tożsame z warunkami zatrudnienia).

Kompetencje wynikające z doświadczenia zawodowego powinny być odzwierciedlone przede wszystkim w opisie efektów uczenia się wymaganych dla kwalifikacji. Dlatego doświadczenie zawodowe powinno być wskazywane jako warunek przystąpienia do walidacji, jedynie w szczególnie uzasadnionych przypadkach.

Jeżeli nie ma takich warunków należy wpisać: „Nie dotyczy”.

Maksymalna liczba znaków: 25000

10. Zapotrzebowanie na kwalifikację*

Pole obowiązkowe Art. 15 ust.1 pkt 2i)

Należy wskazać, na jakie aktualne lub przewidywane potrzeby społeczne i gospodarcze (regionalne, krajowe, europejskie) odpowiada kwalifikacja. Warto odwołać się do różnych źródeł np. opinii organizacji gospodarczych, trendów obserwowanych na rynku pracy, prognoz dotyczących rozwoju technologii, a także strategii rozwoju kraju lub regionu.

Maksymalna liczba znaków: 25000

11. Odniesienie do kwalifikacji o zbliżonym charakterze oraz wskazanie kwalifikacji ujętych w ZRK zawierających wspólne zestawy efektów uczenia się*

Pole obowiązkowe Art. 15 ust. 1 pkt 2k)

Należy wskazać, czym kwalifikacja różni się od innych kwalifikacji o zbliżonym charakterze. Punktem

odniesienia powinny być kwalifikacje funkcjonujące w ZSK. Ponadto należy wskazać kluczowe kwalifikacje wpisane do ZRK, które zawierają co najmniej jeden wspólny, kluczowy zestaw efektów uczenia się.

Maksymalna liczba znaków: 6000

11a. Należy zaznaczyć poniższe pole jeśli dotyczy (pole wprowadzone od 1.09.2019 r.)

☐ **Kwalifikacja zawiera wspólne lub zbliżone zestawy efektów kształcenia z „dodatkowymi umiejętnościami zawodowymi” w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego**

Dodatkowe umiejętności zawodowe

Należy wybrać z listy „dodatkowe umiejętności zawodowe” (określone w rozporządzeniu MEN z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego, załącznik Nr 33) zawierające wspólne lub zbliżone zestawy efektów kształcenia z zestawami efektów uczenia się określonymi w kwalifikacji rynkowej.

**11b. Wskazanie „dodatkowych umiejętności zawodowych” w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego zawierających wspólne lub zbliżone zestawy efektów kształcenia
(Branża – Zawód – Umiejętność)**

Jeżeli w punkcie 11a udzielono pozytywnej odpowiedzi, to z rozwijanej listy branż, zawodów i dodatkowych umiejętności zawodowych należy wybrać te umiejętności, które zawierają wspólne lub zbliżone zestawy efektów kształcenia z wnioskowaną kwalifikacją.

12. Typowe możliwości wykorzystania kwalifikacji*

Pole obowiązkowe Art. 15 ust. 1 pkt 2j)

Należy wskazać przykładowe możliwości zatrudnienia i dalszego uczenia się osoby posiadającej daną kwalifikację, np.:

- Do pracy na jakich stanowiskach przygotowuje dana kwalifikacja?*
- Jakie perspektywy dalszego rozwoju otwierają się dla osoby, która uzyskała tę kwalifikację?*

Maksymalna liczba znaków: 4000

13. Wymagania dotyczące walidacji i podmiotów przeprowadzających walidację*

Pole obowiązkowe Art. 15 ust.1 pkt 2h)

Należy podać tylko takie wymagania, które muszą obowiązywać każdą instytucję przeprowadzającą walidację, żeby zapewnić odpowiedni poziom wiarygodności i porównywalności wyników walidacji w skali całego kraju. Wskazane wymagania powinny pozwalać na tworzenie różnych scenariuszy walidacji w różnych instytucjach.

Wymagania mogą dotyczyć:

- doboru metod stosowanych w walidacji - służących weryfikacji efektów uczenia się wymaganych dla kwalifikacji, ale także (o ile to potrzebne) identyfikowaniu i dokumentowaniu efektów uczenia się;
- kompetencji osób przeprowadzających walidację;
- warunków organizacyjnych i materialnych niezbędnych do przeprowadzenia walidacji.

Odpowiednio do potrzeby wymagania te mogą dotyczyć pojedynczych efektów uczenia się i poszczególnych lub wszystkich zestawów efektów uczenia się, wymaganych dla kwalifikacji.

Należy brać pod uwagę, że spełnienie tych wymagań jest jednym z warunków uzyskania przez daną instytucję uprawnień do nadawania kwalifikacji (uzyskania statusu „instytucji certyfikującej”).

Więcej na temat walidacji: "Walidacja – nowe możliwości zdobywania kwalifikacji", IBE 2016.

Maksymalna liczba znaków: 25000

14. Propozycja odniesienia do poziomu sektorowych ram kwalifikacji (o ile dotyczy)

Jeśli w danym sektorze lub branży funkcjonuje Sektorowa Rama Kwalifikacji, która jest włączona do ZSK, zgodnie z Art. 15 ust. 1 pkt 4 należy to pole wypełnić poprzez podanie nazwy odpowiedniej ramy i wpisanie swojej propozycji poziomu w tej ramie.

Maksymalna liczba znaków: 1000

II. EFEKTY UCZENIA SIĘ WYMAGANE DLA KWALIFIKACJI

15. Syntetyczna charakterystyka efektów uczenia się*

Pole obowiązkowe Art. 15 ust. 1 pkt 3 oraz art. 9 ust. 1 pkt 1a)

Należy przedstawić w zwięzłej formie ogólną charakterystykę wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych poprzez określenie rodzajów działań, do których podjęcia będzie przygotowana osoba posiadająca daną kwalifikację.

Syntetyczna charakterystyka efektów uczenia się powinna nawiązywać do charakterystyki odpowiedniego poziomu PRK.

W szczególności syntetyczna charakterystyka powinna wskazać na:

- stopień przygotowania osoby posiadającej kwalifikację do samodzielnego działania,
- stopień złożoności działań, które osoba posiadająca kwalifikację może wykonywać,
- role, które osoba posiadająca kwalifikację może pełnić w grupie pracowników.

Maksymalna liczba znaków: 9000

16. Wyodrębnione zestawy efektów uczenia się*

Wykaz zestawów efektów uczenia się wymaganych dla kwalifikacji, zawierający: numer porządkowy (1, 2, ...), nazwy zestawów, orientacyjne odniesienie każdego zestawu do poziomu PRK oraz orientacyjny nakład pracy potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia w każdym zestawie.

Nazwa zestawu powinna:

- nawiązywać do efektów uczenia się wchodzących w skład danego zestawu lub odpowiadać specyfice wchodzących w jego skład efektów uczenia się,
- być możliwie krótka,
- nie zawierać skrótów,
- gdy jest to możliwe, być oparta na rzeczowniku odczasownikowym, np. „gromadzenie”, „przechowywanie”, „szycie”.

Maksymalna liczba znaków - nazwa zestawu: 500

- 1.
- 2.
- 3.
- .....

17. Poszczególne efekty uczenia się w zestawach*

Pole obowiązkowe Art. 15 ust. 1 pkt 3) oraz art. 9 ust. 1 pkt 1c)

Należy podać poszczególne efekty uczenia się (w zestawach) opisane za pomocą umiejętności (tj. zdolności wykonywania zadań i rozwiązywania problemów) wraz z kryteriami ich weryfikacji, które doprecyzowują ich zakres oraz określają niezbędną wiedzę i kompetencje społeczne. Poszczególne efekty uczenia się (w zestawach) powinny być jednoznaczne, niebudzące wątpliwości, pozwalające na zaplanowanie i przeprowadzanie walidacji, których wyniki będą porównywalne; realne, możliwe do osiągnięcia przez osoby, dla których kwalifikacja jest przewidziana; możliwe do zweryfikowania podczas walidacji; zrozumiałe dla osób potencjalnie zainteresowanych kwalifikacją.

Podczas opisywania poszczególnych efektów uczenia się (w zestawach) korzystne jest stosowanie czasowników operacyjnych (np. wykonuje, demonstruje, diagnozuje).

Maksymalna liczba znaków – nazwa efektu uczenia się: 2000

Maksymalna liczba znaków - kryteria weryfikacji (dla jednego efektu): 5000

Zestaw efektów uczenia się:	01.
Efekty uczenia się* <i>Pole obowiązkowe Art. 15 ust. 1 pkt 3) oraz art. 9 ust. 1 pkt 1c). Należy podać pełną nazwę efektu uczenia się.</i>	Kryteria weryfikacji* <i>Pole obowiązkowe Art. 15 ust. 1 pkt 3) oraz art. 9 ust. 1 pkt 1c). Należy podać kryteria, na podstawie których ocenia się, czy dany efekt uczenia się został osiągnięty.</i>

Zestaw efektów uczenia się:	02.
Efekty uczenia się* <i>Pole obowiązkowe Art. 15 ust. 1 pkt 3) oraz art. 9 ust. 1 pkt 1c).</i> <i>Należy podać pełną nazwę efektu uczenia się.</i>	Kryteria weryfikacji* <i>Pole obowiązkowe Art. 15 ust. 1 pkt 3) oraz art. 9 ust. 1 pkt 1c).</i> <i>Należy podać kryteria , na podstawie których ocenia się, czy dany efekt uczenia się został osiągnięty.</i>

W celu dodania kolejnego zestawu zaznacz i skopiuj tabelę.

III. PODMIOTY

18. Wnioskodawca*

Pole obowiązkowe Art. 83 ust. 1 pkt 7

Nazwę podmiotu wnioskującego należy wybrać z listy rozwijanej w formularzu w ZRK.

19. Minister właściwy*

Pole obowiązkowe Art. 16 ust. 1

Należy wybrać z listy nazwę ministerstwa, które zdaniem wnioskodawcy jest właściwe do rozpatrzenia wniosku.

IV. POZOSTAŁE INFORMACJE

20. Okres ważności dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji i warunki przedłużenia jego ważności*

Pole obowiązkowe Art. 15 ust. 1 pkt 2b)

W przypadku kwalifikacji nadawanej na czas nieokreślony, należy wpisać: „Kwalifikacja ważna bezterminowo”.

W przypadku kwalifikacji nadawanej na czas określony, należy podać, po jakim czasie konieczne jest odnowienie ważności oraz warunki przedłużenia ważności dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji.

Maksymalna liczba znaków: 2000

21. Nazwa dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji*

Pole obowiązkowe Art. 15 ust. 1 pkt 2b)

Z rozwijanej listy należy wybrać nazwę dokumentu np. dyplom, świadectwo, certyfikat, zaświadczenie.

22. Uprawnienia związane z posiadaniem kwalifikacji*

Pole obowiązkowe Art. 15 ust. 1 pkt 2e)

Należy podać, o jakie uprawnienia może się ubiegać osoba po uzyskaniu kwalifikacji.

Jeśli z uzyskaniem kwalifikacji nie wiąże się uzyskanie uprawnień, należy wpisać: „Nie dotyczy”.

Maksymalna liczba znaków: 2500

23. Kod dziedziny kształcenia*   <i>Pole obowiązkowe Art. 15 ust. 1 pkt. 6.</i>   <i>Należy wpisać kod dziedziny kształcenia, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 40 ust. 2 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2012 r. poz. 591, z późn. zm.).</i>
24. Kod PKD*   <i>Pole obowiązkowe Art. 15 ust. 1 pkt 7.</i>   <i>Należy wpisać kod Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD), o którym mowa w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dn. 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz.U. 251, poz.1885, z późn. zm.).</i>

Uwaga:

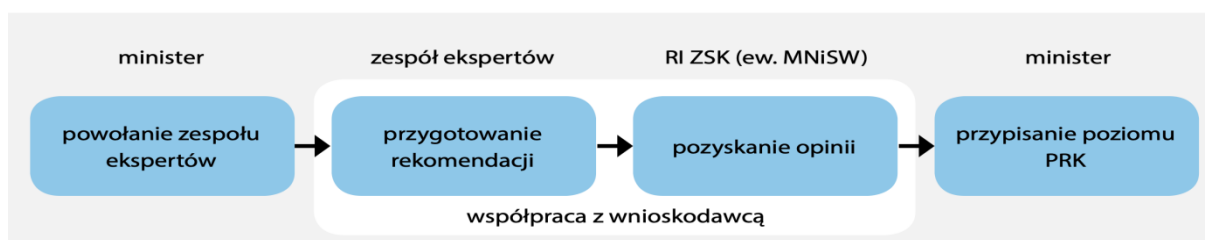
Pola oznaczone * to pola obowiązkowe do wypełnienia zgodnie z ustawą z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j., Dziennik Ustaw RP z 16 listopada 2018 r., poz. 2153, z późniejszymi zmianami).

ANEKS 2. PRZYPISYWANIE POZIOMU PRK DO KWALIFIKACJI

Minister – po stwierdzeniu, że kwalifikacja powinna zostać włączona do ZSK, i ustaleniu (we współpracy z wnioskodawcą) ewentualnych korekt i uzupełnień w opisie kwalifikacji wynikających z pozyskanych uwag – przekazuje wszystkie materiały dotyczące danej kwalifikacji powołanemu przez siebie zespołowi ekspertów. Zadaniem zespołu ekspertów jest porównanie efektów uczenia się opisanych we wniosku z charakterystykami poziomów PRK i przygotowanie na tej podstawie rekomendacji w sprawie poziomu PRK dla tej kwalifikacji.

Podstawowe działania, podejmowane po stwierdzeniu, że kwalifikacja powinna być włączona do ZSK, i prowadzące do przypisania poziomu PRK, przedstawia rysunek 1.

Rysunek 1. Działania prowadzące do przypisania poziomu PRK

W pracy nad rekomendacją dotyczącą przypisania poziomu PRK do kwalifikacji można wyodrębnić trzy etapy (rysunek 2).

Rysunek 2. Trzy etapy opracowywania rekomendacji

Najpierw członkowie zespołu ekspertów pracują indywidualnie. Każdy analizuje informacje o kwalifikacji. Bierze pod uwagę zwłaszcza:

- syntetyczną charakterystykę efektów uczenia się, dzięki której jest możliwe wstępne określenie poziomu PRK,
- poszczególne efekty uczenia się wraz z kryteriami weryfikacji, które stanowią podstawę określenia poziomu PRK,
- typowe możliwości wykorzystania kwalifikacji, które ułatwiają zidentyfikowanie kluczowych efektów uczenia się,
- odniesienie do kwalifikacji o zbliżonym charakterze, które mają już przypisany poziom PRK.

Każdy ekspert opracowuje własną propozycję wypełnienia tabeli zgodności (etap 1). Następnie zespół ekspertów wypracowuje wspólną wersję tabeli zgodności oraz ustala kluczowe efekty uczenia się i najważniejsze kryteria weryfikacji (etap 2). Przy ich wyborze uwzględnia się:

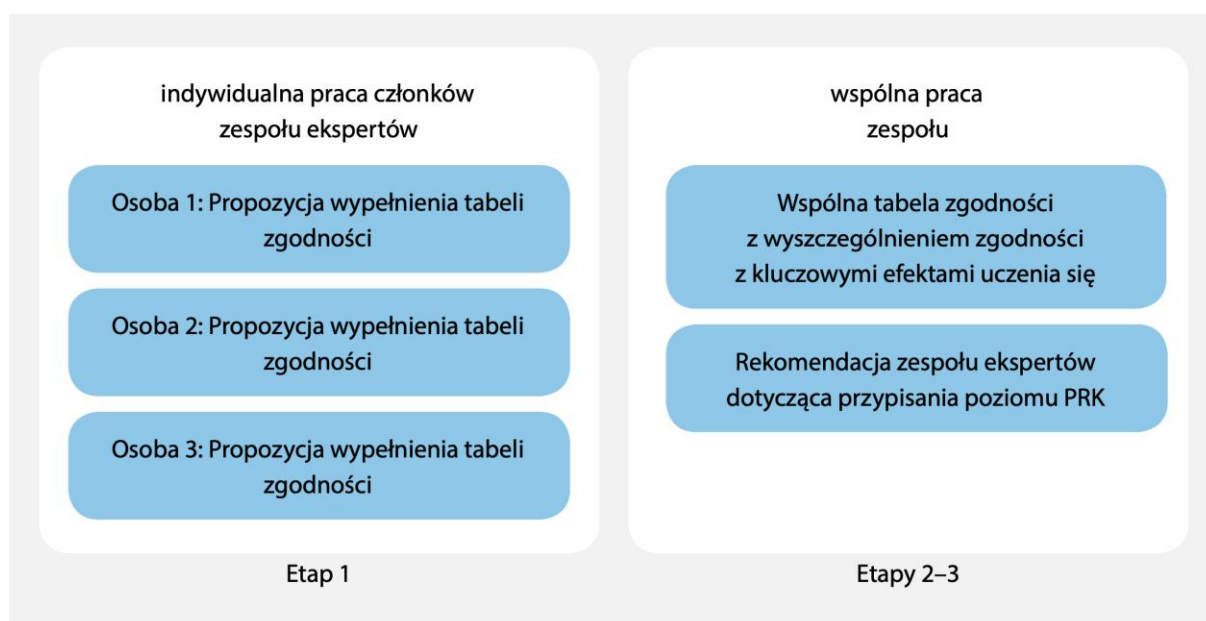
- szczególne znaczenie tych efektów uczenia się dla właściwej (skutecznej, rzetelnej, bezpiecznej) realizacji działań, o których mowa w opisie kwalifikacji;
- związki pomiędzy różnymi zapisami dotyczącymi efektów uczenia się (np. kluczowy będzie efekt, który obejmuje inne).

Do tych kluczowych efektów i kryteriów dopasowuje się odpowiednie składniki opisu poziomu (deskryptory) z Polskiej Ramy Kwalifikacji (zob. Polska Rama Kwalifikacji: <https://kwalifikacje.edu.pl/wp-content/uploads/publikacje/PDF/ULOTKI/Polska-Rama-Kwalifikacji-2018.pdf>). Podczas opracowywania tabeli zgodności korzysta się z odpowiednich charakterystyk poziomów PRK drugiego stopnia. Porównując efekty uczenia się z Polską Ramą Kwalifikacji, należy także sięgać do uniwersalnych charakterystyk poziomów 1–8 pierwszego stopnia. Są one pomocne w rozstrzygnięciu wątpliwości związanych z dopasowaniem deskryptora z właściwego poziomu.

Eksperti opracowują tekst rekomendacji dotyczący poziomu PRK wraz z uzasadnieniem oraz tabelą zgodności (etap 3). Efekty pracy członków zespołu ekspertów ilustruje rysunek 3.

Formularz rekomendacji oraz tabeli zgodności zawierają załączniki 2 i 3 do OPZ. Przykład ich wypełnienia zawiera załącznik 4 do OPZ.

Rysunek 3. Materiały powstające w poszczególnych etapach pracy zespołu ekspertów

Następnie rekomendację zespołu ekspertów opiniuje Rada Interesariuszy ZSK (organ działający przy ministrze koordynatorze ZSK, złożony z przedstawicieli środowisk i instytucji zainteresowanych funkcjonowaniem kwalifikacji. Jeśli Rada Interesariuszy zgłosi zastrzeżenia do poziomu wskazanego w rekomendacji, zespół ekspertów sporządza ponownie rekomendację, w której jest zobowiązany odnieść się do opinii Rady. Rekomendacja zespołu ekspertów jest dla ministra właściwego wiążąca. Minister przypisuje poziom PRK do kwalifikacji, wydając stosowne obwieszczenie, w którym informuje o włączeniu jej do ZSK.

Więcej o przypisywaniu poziomu PRK do kwalifikacji w publikacji „Przypisywanie poziomu PRK do kwalifikacji”

<https://kwalifikacje.gov.pl/images/Publikacje/Przypisywanie-poziomu-PRK-do-kwalifikacji-2020.pdf>

Aneks 3 do OPZ – Schemat rekomendacji

.....
(oznaczenie ministra właściwego)

Rekomendacja dotycząca przypisania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji

Nazwa kwalifikacji	
Członkowie zespołu ekspertów (imię, nazwisko)	1. ... 2. ... 3. ... 4. ... 5. ...
Rekomendowany poziom kwalifikacji (uzgodniony w wyniku dyskusji zespołu)	Poziom ... PRK
Odniesienie do poziomu Sektorowej Ramy Kwalifikacji (o ile ustanowiono Sektorową Ramę Kwalifikacji w danym sektorze lub branży)	
Uzasadnienie (uzasadnienie powinno opierać się na wynikach przeprowadzonej analizy efektów uczenia się i wskazywać na ich zgodność z charakterystykami poziomów PRK pierwszego i drugiego stopnia)	
Uwagi (w tym rozbieżności dotyczące propozycji przypisania poziomu PRK do danej kwalifikacji, o ile wystąpiły)	
Podpisy członków zespołu:	
1.	..... (imię, nazwisko, miejscowość, data)
2.	..... (imię, nazwisko, miejscowość, data)
3.	..... (imię, nazwisko, miejscowość, data)

4.	..... (imię, nazwisko, miejscowość, data)
5.	..... (imię, nazwisko, miejscowość, data)

Załącznik:

Przyjęta przez zespół ekspertów tabela zgodności.

Aneks 4 do OPZ – Schemat tabeli zgodności

Tabela zgodności

Nazwa kwalifikacji		
Członkowie zespołu ekspertów <i>(imię, nazwisko)</i>	1.	...
	2.	...
	3.	...
	4.	...
	5.	...
Rekomendowany poziom kwalifikacji <i>(uzgodniony w wyniku dyskusji zespołu)</i>	Poziom ... PRK	
Syntetyczna charakterystyka efektów uczenia się		
Poziom PRK najlepiej odpowiadający zestawom efektów uczenia się	Zestaw 1 – poziom ... PRK Zestaw 2 – poziom ... PRK	
Zestaw 1. ...		
L. p.	Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji
1.		a.
		b.

		c.
		d.
Najlepiej dopasowany(e) składnik(i) opisu poziomów PRK:		
2.		a.
		b.
		c.
		d.
Najlepiej dopasowany(e) składnik(i) opisu poziomów PRK:		
Zestaw 2. ...		
L. p.	Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji
1.		a.
		b.
		c.
		d.
Najlepiej dopasowany(e) składnik(i) opisu poziomów PRK:		
2.	Obrabia drewno i wyroby drzewne	a.
		b.
		c.
		d.
Najlepiej dopasowany(e) składnik(i) opisu poziomów PRK:		

Rekomendacja dotycząca przypisania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji

Nazwa kwalifikacji	Praca z dzieckiem metodą Marii Montessori
Członkowie zespołu ekspertów <i>(imię, nazwisko)</i>	1. ... 2. ... 3. ...
Rekomendowany poziom kwalifikacji	Poziom 5 PRK
Odniesienie do poziomu Sektorowej Ramy Kwalifikacji <i>(o ile ustanowiono Sektorową Ramę Kwalifikacji w danym sektorze lub branży)</i>	Nie dotyczy.
Uzasadnienie <i>(uzasadnienie powinno opierać się na wynikach przeprowadzonej analizy efektów uczenia się i wskazywać na ich zgodność z charakterystykami poziomów PRK pierwszego i drugiego stopnia)</i>	
W wyniku szczegółowej analizy efektów uczenia się wymaganych dla kwalifikacji (tj. syntetycznej charakterystyki efektów uczenia się oraz poszczególnych efektów uczenia się w zestawach) zespół ekspertów rekomenduje przypisanie 5 poziomu PRK do kwalifikacji. Opis poszczególnych efektów uczenia się w zestawach, w tym kluczowe kryteria weryfikacji odzwierciedlają głębię rozumienia podstaw teoretycznych wykonywanych zadań, samodzielność pracy w często zmiennych i nie w pełni przewidywalnych warunkach, a także przygotowanie do świadomego i odpowiedzialnego stosowania założeń pedagogiki Marii Montessori w pracy z dziećmi. Kryteria weryfikacji, w szczególności: ▪ definiuje terminy typowe dla pedagogiki Montessori (w tym lekcja trójstopniowa, polaryzacja uwagi, kontrola błędu, izolacja trudności, fazy wrażliwe), ▪ podaje przykłady zastosowania typowych elementów pedagogiki Montessori w pracy z dzieckiem, ▪ omawia rolę ciszy i jej wykorzystanie w czasie zajęć, ▪ podaje przykłady ćwiczeń wykorzystywanych w lekcji ciszy, ▪ wymienia i opisuje umiejętności prowadzącego zajęcia, w tym obserwowanie dziecka, indukowanie ciszy, tworzenie „przygotowanego otoczenia”, wspieranie samodzielności dziecka, ▪ charakteryzuje postawę gotowości prowadzącego do przyznania się do niewiedzy, ▪ wyjaśnia znaczenie przyjętych zasad w kontekście założeń metody Marii Montessori, ▪ podaje przykłady wprowadzania i realizowania zasad w czasie pracy własnej na podstawie przeprowadzonej obserwacji pracy jednego dziecka, pracy nauczyciela, dynamiki pracy grupy, pracy grupy dzieci z materiałem, ▪ wymienia i objaśnia aspekty przygotowanego otoczenia (aspekt: osobowy, przedmiotowy,	

strukturalno-dynamiczny),

- na podstawie przeprowadzonej obserwacji podaje przykłady organizacji przestrzeni uwzględniające aspekt osobowy i aspekt przedmiotowy w odniesieniu do koncepcji Montessori,
- prezentuje sposób pracy z wylosowanym materiałem rozwojowym, spośród następującego zestawu: różowa wieża, brązowe schody, metalowe ramki, złoty materiał, znaczki, wielka tablica do mnożenia, liczydła, wielkie dzielenie, wąż dodatni i wąż ujemny, szorstkie litery,
- na podstawie przeprowadzonej obserwacji omawia kluczowe elementy pracy dziecka (w tym fazy koncentracji i dekoncentracji uwagi, wchodzenie w relację z innymi, praca z opiekunem, praca z pomocami),
- na podstawie przeprowadzonej obserwacji omawia kluczowe elementy pracy z dzieckiem (w tym wprowadzenie pomocy, indywidualna praca z dzieckiem, obserwacja, prowadzenie kręgu, egzekwowanie ciszy),
- na podstawie przeprowadzonej obserwacji omawia kluczowe elementy pracy grupy dzieci (w tym wchodzenie w relację, czas pracy indywidualnej, wspólnej, czas pracy z opiekunem, dynamika ciszy),
- na podstawie przeprowadzonej obserwacji omawia kluczowe elementy pracy z materiałami w tym wybór i korzystanie z pomocy, samodzielność, czas pracy z pomocą, dynamika koncentracji w trakcie pracy z pomocą),
- uzasadnia rolę współpracy z rodzicami zgodnie z założeniami koncepcji Montessori,
- podaje przykłady współpracy z rodzicami,

odpowiadają wymaganiom określonym dla **5 poziomu PRK**,

- **w zakresie wiedzy – potwierdzają znajomość** podstaw teoretycznych metod i technologii stosowanych w działalności zawodowej (P5Z_WT(1)); w szerokim zakresie metod i technologii stosowanych w działalności zawodowej, w szerokim zakresie rozwiązań organizacyjnych w działalności zawodowej (P5Z_WO(1,2));
- **w zakresie umiejętności – potwierdzają umiejętność** wykonywania umiarkowanie złożonych zadań zawodowych w zmiennych i nie w pełni przewidywalnych warunkach (P5Z_UO(2)); analizowania i oceniania przebiegu oraz efektów działalności zawodowej, rozwiązywania nietypowych problemów i wprowadzania odpowiednich korekt (P5Z_UO(4));
- **w zakresie kompetencji społecznych – potwierdzają gotowość do** przestrzegania obowiązujących w działalności zawodowej zasad postępowania gwarantujących właściwą jakość działań zawodowych oraz bezpieczeństwa (P5Z_KP); utrzymywania właściwych relacji w lokalnym środowisku zawodowym (P5Z_KW).

Jeden efekt uczenia się „Wykonuje materiał rozwojowy zgodnie z założeniami pedagogiki Marii Montessori” odpowiada wymaganiom 6 poziomu PRK: w zakresie umiejętności potwierdza umiejętność adaptowania prostych metod i technologii oraz prostych procedur w działalności zawodowej (P6Z_UN).

Efekty uczenia się wymagane dla analizowanej kwalifikacji zostały odniesione do charakterystyk poziomów 1 – 8 drugiego stopnia typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym.

Nie wystąpiły rozbieżności dotyczące propozycji przypisania poziomu PRK do kwalifikacji.

Uwagi

(w tym rozbieżności dotyczące propozycji przypisania poziomu PRK do danej kwalifikacji, o ile wystąpiły)

Brak.

Podpisy członków zespołu:

1. ....
(imię, nazwisko, miejscowość, data)
2. ....
(imię, nazwisko, miejscowość, data)
3. ....
(imię, nazwisko, miejscowość, data)

**Załącznik:
tabela zgodności**

Nazwa kwalifikacji		Praca z dzieckiem metodą Marii Montessori
Członkowie zespołu ekspertów <i>(imię, nazwisko)</i>		1. ... 2. ... 3. ...
Rekomendowany poziom PRK dla kwalifikacji		Poziom 5 PRK
Syntetyczna charakterystyka efektów uczenia się		Osoba posiadająca kwalifikację „Praca z dzieckiem metodą Marii Montessori” jest przygotowana do samodzielnego organizowania i prowadzenia pracy z dziećmi zgodnie z założeniami pedagogiki Marii Montessori. Potrafi: zaaranżować przestrzeń pracy własnej, wykorzystywać pomoce Montessori w pracy z dzieckiem, samodzielnie zaprojektować i wykonać pomoc Montessori, animować pracę z dzieckiem zgodnie z zasadami pracy własnej, obserwować i omawiać podejmowane przez dziecko działanie w trakcie pracy własnej.
Poziom PRK najlepiej odpowiadający zestawom efektów uczenia się		Zestaw 1 – poziom 5 PRK Zestaw 2 – poziom 5 PRK
Zestaw 1. Posługiwanie się założeniami pedagogiki Marii Montessori w pracy z dzieckiem		
L.p.	Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji

1.	Omawia podstawy pedagogiki Marii Montessori	a. przytacza życiorys Marii Montessori; b. definiuje terminy typowe dla pedagogiki Montessori (w tym lekcja trójstopniowa, polaryzacja uwagi, kontrola błędu, izolacja trudności, fazy wrażliwe); c. podaje przykłady zastosowania typowych elementów pedagogiki Montessori w pracy z dzieckiem.
Najlepiej dopasowany(e) składnik(i) opisu poziomów PRK:		
P5Z_WT(1)		
2.	Wskazuje na znaczenie ciszy w pracy z dzieckiem	1. omawia rolę ciszy i jej wykorzystanie w czasie zajęć; 2. omawia potrzebę ciszy u dziecka i jej związek z uczeniem się; 3. podaje przykłady ćwiczeń wykorzystywanych w lekcji ciszy.
Najlepiej dopasowany(e) składnik(i) opisu poziomów PRK:		
P5Z_WT(1), P5Z_WO(1)		
3.	Omawia rolę prowadzącego zajęcia w pracy z dziećmi zgodnie z założeniami pedagogiki Marii Montessori	a. wymienia i opisuje umiejętności prowadzącego zajęcia, w tym obserwowanie dziecka, indukowanie ciszy, tworzenie „przygotowanego otoczenia”, wspieranie samodzielności dziecka; b. omawia istotę zatrzymania się, dawania dzieciom czasu na ich indywidualny rozwój; c. omawia znaczenie indywidualnych pasji, talentów, zainteresowań w rozwoju dziecka; d. charakteryzuje postawę gotowości prowadzącego do przyznania się do niewiedzy.
Najlepiej dopasowany(e) składnik(i) opisu poziomów PRK:		
P5Z_WT(1), P5Z_WO(1), P5Z_KP		
Zestaw 2.		
Organizowanie i prowadzenie pracy z dzieckiem według założeń pedagogiki Marii Montessori		
L.p.	Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji
1.	Charakteryzuje zasady pracy	a. wymienia zasady pracy własnej (w tym zasada swobodnego wyboru pomocy, czasu i miejsca pracy, zasada pracy w ciszy, zasada porządku, zasada możliwości współpracy, zasada transferu);

	własnej	b. wyjaśnia znaczenie przyjętych zasad w kontekście założeń metody Marii Montessori; c. podaje przykłady wprowadzania i realizowania zasad w czasie pracy własnej na podstawie przeprowadzonej obserwacji pracy jednego dziecka, pracy nauczyciela, dynamiki pracy grupy, pracy grupy dzieci z materiałem; d. podaje praktyczne rozwiązania wykorzystania i wprowadzania założeń pedagogiki Marii Montessori.
Najlepiej dopasowany(e) składnik(i) opisu poziomów PRK:		
P5Z_WT(1), P5Z_UO(2), P5Z_UO(4)		
2.	Charakteryzuje zasady „przygotowanego otoczenia”	a. wymienia i objaśnia aspekty przygotowanego otoczenia (aspekt: osobowy, przedmiotowy, strukturalno-dynamiczny); b. na podstawie przeprowadzonej obserwacji podaje przykłady organizacji przestrzeni uwzględniające aspekt osobowy i aspekt przedmiotowy w odniesieniu do koncepcji Montessori; c. podaje przykład transferu przygotowanego otoczenia na świat zewnętrzny.
Najlepiej dopasowany(e) składnik(i) opisu poziomów PRK:		
P5Z_WO(1,2), P5Z_WT(1), P5Z_UO(4)		
3.	Przygotowuje i wykorzystuje materiał rozwojowy	a. wykonuje materiał rozwojowy zgodnie z założeniami pedagogiki Marii Montessori; b. demonstruje pracę z wykonaną przez siebie pomocą; c. omawia pomoc w odniesieniu do następujących kryteriów: zgodność pomocy z założonym celem, adekwatność pomocy do fazy rozwoju dziecka, przeniesienie na otoczenie, izolacja trudności, kontrola błędów, wartości estetyczne; d. prezentuje sposób pracy z wylosowanym materiałem rozwojowym, spośród następującego zestawu: różowa wieża, brązowe schody, metalowe ramki, złoty materiał, znaczki, wielka tablica do mnożenia, liczydła, wielkie dzielenie, wąż dodatni i wąż ujemny, szorstkie litery; e. omawia wylosowany materiał rozwojowy pod kątem charakterystyki adresatów, celów pracy z tą pomocą i powiązania jej z innymi pomocami, transferu na świat zewnętrzny.
Najlepiej dopasowany(e) składnik(i) opisu poziomów PRK:		

P6Z_UN, P5Z_UO(2)		
4.	Prowadzi obserwacje i wykorzystuje informacje z przeprowadzonych obserwacji do pracy według założeń metody Marii Montessori	a. na podstawie przeprowadzonej obserwacji omawia kluczowe elementy pracy dziecka (w tym fazy koncentracji i dekoncentracji uwagi, wchodzenie w relację z innymi, praca z opiekunem, praca z pomocami);
		b. na podstawie przeprowadzonej obserwacji omawia kluczowe elementy pracy z dzieckiem (w tym wprowadzenie pomocy, indywidualna praca z dzieckiem, obserwacja, prowadzenie kręgu, egzekwowanie ciszy);
		c. na podstawie przeprowadzonej obserwacji omawia kluczowe elementy pracy grupy dzieci (w tym wchodzenie w relację, czas pracy indywidualnej, wspólnej, czas pracy z opiekunem, dynamika ciszy);
		d. na podstawie przeprowadzonej obserwacji omawia kluczowe elementy pracy z materiałami w tym wybór i korzystanie z pomocy, samodzielność, czas pracy z pomocą, dynamika koncentracji w trakcie pracy z pomocą).
Najlepiej dopasowany(e) składnik(i) opisu poziomów PRK:		
P5Z_UO(2,4)		
5.	Omawia problematykę pracy z rodzicami w kontekście założeń pedagogiki Marii Montessori	a. uzasadnia rolę współpracy z rodzicami zgodnie z założeniami koncepcji Montessori;
		b. przedstawia korzyści wynikające z pracy według założeń koncepcji Marii Montessori – podaje przykłady dotyczące wspierania rozwoju i kształcenia dzieci;
		c. podaje przykłady współpracy z rodzicami.
Najlepiej dopasowany(e) składnik(i) opisu poziomów PRK:		
P5Z_KW, P5Z_KP		